

November 2025, Jaargang 66 nummer 9

Beste tuinvrienden

Een korte terugblik.....

Dit jaar is het 65 jaar geleden dat de afdeling Groei & Bloei Breda het levenslicht zag. Een mooie aanleiding om even stil te staan bij dit feit.

Niet omdat 65 jaar nou zo bijzonder is, maar wel om het gegeven dat de vereniging na al die jaren nog steeds vele enthousiaste en trouwe leden heeft.

We zijn na al die tijd nog steeds een actieve vereniging, die kan rekenen op de hulp van vele commissieleden, die op allerlei manieren ondersteunende of uitvoerende activiteiten verrichten.

Zonder de hulp van deze actieve leden zou de vereniging geen bestaansrecht hebben. We zijn als bestuur dan ook heel blij met hun inzet en betrokkenheid.

We hebben dit jaar op 2 momenten aandacht geschonken aan het 65-jarig bestaan. In juni betaalden we de entree van het Appeltern Plantenfestijn, zodat iedereen voor een leuk bedrag een dagje kon genieten van dit prachtige park en de evenementen die daar door Groei & Bloei georganiseerd werden.

Op woensdag 8 oktober hadden we een gezellige avond met een quiz waarbij de kennis van bloemen en planten werd getest op verschillende gebieden, bijvoorbeeld geografie, cultuur en muziek. Maar liefst 12 groepen streden om de titel van "de slimste Groei & Bloeier". De Rozengroep werd de winnaar!

Behalve de quiz was er ook aandacht voor de fotocollage die Piet van de Klundert had gemaakt en een korte presentatie door Ine van Dorst van de fotoclub. Gezien de vele positieve reacties mogen we spreken van een zeer geslaagde avond.

.....en een blik vooruit!

November wordt een maand vol activiteiten.

Er worden maar liefst 3 verschillende workshops aangeboden met een heel verschillende inhoud.

Op 8 november de workshop "Een mooie tuin begint bij een gezonde bodem", op 15 november "kweek je eigen kiem- en microgroenten" en op 22 november de workshop "botanisch tekenen". Voor elk wat wils zou je kunnen zeggen!

Heeft u zondag 2 november al in uw agenda gezet?

De werkgroep ZNKB regio Zuid-Nederland organiseert op deze dag in nauwe samenwerking met Groei & Bloei Breda het Zuid-Nederlands kampioenschap bloemschikken.

Het belooft een mooie dag te worden, waarbij naast het bloemschikken ook vele andere activiteiten worden georganiseerd.

We rekenen op de komst van vele Groei & Bloeiërs uit de hele Brabantse regio, maar natuurlijk ook van onze eigen afdeling.

Graag tot ziens op zondag 2 november!

Namens het bestuur,

Sjak Dielemans

Algemene lezing woensdag 12 november om 19.30 uur

“Bomen in herfst en winter” door Frans van Bussel

Locatie: Curio Frankenthalerstraat 15 Breda

Frans van Bussel was docent natuuronderwijs op de Pabo, directeur van Centrum voor Natuur- en Milieucommunicatie en nu nog actief als IVN-natuurgids. Hij heeft een bijzondere fascinatie voor bomen en wil zijn kennis en enthousiasme graag met ons delen in deze lezing.

Frans geeft hierbij een kleine toelichting:

Bomen vertellen ons vele verhalen: hoe ze groeien, hoe ze onderling communiceren, waar ze vandaan komen en wat ze voor ons betekenen. In deze presentatie lichten we een tipje van die sluier op. Daarnaast gaan we vooral in op de bomen in herfst en winter. Wat vertellen bomen in herfst en winter? Kale winterbomen tonen juist kenmerken die in andere jaargetijden niet of zeer moeilijk te zien zijn. Het blad verhuult veel zaken. Winterse bomen hebben zich met prachtige vormen voorbereid op de winter en op het naderende voorjaar. Elke boom doet dat op zijn

eigen unieke wijze. In deze lezing laten we u de herfst- en winterkenmerken in allerlei vormen en kleuren zien. Veel algemene inheemse bomen zullen de revue passeren. U leert die bomen herkennen aan hun kleurige bladeren, hun knoppen, knopstand, schors, takkenkroon, littekens en nog veel meer. De herfst en winter zijn rijk aan vorm en kleur, als je er maar oog voor hebt.

Zuid-Nederlands Kampioenschap Bloemschikken in Breda. 'Kijken is Kunst'

Zondag 2 november barst bij Curio Breda (Frankenthalerstraat 15) het Zuid-Nederlands Kampioenschap Bloemschikken (ZNKB) los! De deelnemers – van enthousiaste amateurs en studenten tot (semi)professionals – laten hun creativiteit de vrije loop rond het thema 'Kijken is Kunst'.

Ze maken prachtige bloemarrangementen geïnspireerd op kunstwerken én gaan ter plekke de uitdaging aan met een verrassingsopdracht. Een waar spektakel vol kleur, vakmanschap en inspiratie. Aan dit evenement, georganiseerd door Team Bloem, doen ook deelnemers van onze afdeling mee.

meer foto's klik [hier](#)

Voor bezoekers is er volop te beleven: een gezellige groene markt met kunst, planten, decoratie, handgemaakte producten en lekkernijen, én een bloemschikdemonstratie van een bekende Brabantse bloemist.

De toegang is gratis en iedereen is welkom tussen 11.00 en 17.00 uur. Er is voldoende gratis parkeergelegenheid bij de locatie.

Meer informatie: info@breda.groei.nl

Volg de laatste updates en sneak previews op Facebook: [Groei & Bloei Bloemschikken](#)

We hopen je daar te zien – kom kijken, genieten en laat je inspireren door de kunst van het bloemschikken!

Workshop: Een mooie gezonde tuin begint bij de bodem.

Zaterdag 8 november 9.30 -12.00 uur Boerderij Wolfslaar Breda

Deze workshop wordt verzorgd door Karien van Rijst, die eerder de workshops "Biologisch moestuinieren" en "Bloemen uit eigen pluktuin" verzorgde.

Aan het einde van het tuinseizoen kom je er soms achter dat sommige planten in je tuin niet naar verwachting zijn gegroeid of niet hebben gebloeid, ondanks al je goede zorgen.

Misschien is dit het juiste moment om je af te vragen of de planten wel voldoende voeding hebben gekregen.

In deze workshop gaan we hier verder op in. Het wordt een ochtend voor grote tuinen maar zeker ook voor kleine en balkontuinen.

In het eerste stuk gaat het met name over de bodem en het bodemleven. Wat is een gezonde bodem, hoe krijg je veel bodemleven in je tuin of plantenbak?

Het tweede gedeelte gaat over composteren en hoe je dit aanpakt.

Hierbij komen o.a. aan de orde koude composteren en warmte composteren (z.g. "Hotbin"), een wormenbak en een bokashi.

Karien neemt 2 soorten wormenbakken mee (een zelfgebouwde houten bak en een gekochte kunststof bak) en een bokashi. Alle drie zijn ze in werking en alles kan bekeken, gevoeld en besnuffeld worden.

Ook kun je kennismaken met zogenaamd percolaat; dit is het vocht dat uit de hotbin, wormenbak of bokashi-emmer vloeit en wat ook voor vele doeleinden ingezet kan worden. De voor- en nadelen en de toepassing worden besproken. Hoe zet je zo'n bak op en waarom zou je dat eigenlijk doen?

Ook het maken van bladcompost, mulchen met bladeren etc. zullen aan de orde komen.

Kortom het wordt een hele praktische les waar ook voldoende ruimte is voor uw vragen

Prijs: 15 euro voor leden en 18 euro voor niet-leden.

Heeft u belangstelling, reageer dan snel!

Geef uw naam en lidmaatschapsnummer door via

aanmelden-activiteit@breda.groei.nl Doe dit uiterlijk zondag 2 november. Na deze datum hoort u of de workshop doorgaat en krijgt u het verzoek te betalen.

Workshop 'Kiemen en microgroentes:

**Kweek je eigen superfood' op 15 november
Boerderij Wolfslaar, door Lianne van Beek**

Ontdek hoe eenvoudig het is om je eigen superfood te kweken, gewoon binnenshuis, zonder balkon! Iedereen kan het! Binnen 4 dagen oogst je kiemen en na 6 tot 8 dagen heerlijke microgroentes.

Lianne laat je zien hoe het werkt, je proeft verschillende hapjes en krijgt een starterspakket mee naar huis.

Aanvang 10.00u, verwacht einde 12.30 u Kosten: €20 voor leden, €24 voor niet-leden. Aanmelden vóór 8 november via aanmelden-activiteit@breda.groei.nl

Workshop Botanisch Tekenen op 22 november 2025

Heb je passie en liefde voor natuur, dan is deze workshop perfect voor jou. Een introductie in botanisch tekenen onder leiding van Claire van Gilst.

Je leert tekenen in de prachtige natuur, waarbij het draait om waarneming. Het vindt plaats in het Arboretum Oudenbosch. Bij deze workshop/cursus is geen ervaring nodig. We hebben namelijk allerlei hulpmiddelen om een prachtig resultaat te krijgen, waarmee je trots naar

huis kunt gaan.

We beginnen om half 10 met koffie/thee en iets lekkers.

Het is in entreegebouw Arboretum Oudenbosch. Er is een gratis parkeerterrein voor het Arboretum. Daarna een korte wandeling door het Arboretum om inspiratie op te doen. Het thema is zaden en vruchten. Dan gaan we lekker aan de gang tot 1 uur. Neem een mapje mee (we werken met A4 formaat) om je werk mee te nemen.

Kosten €45 voor leden en €54 voor niet-leden. Hierbij is inbegrepen: alle materialen, papier, koffie/thee met wat lekkers.

Deelnemers minimaal 6, maximaal 12.

Opgeven kan tot 15 november: aanmelden-activiteit@breda.groei.nl

... Kom in de feeststemming tijdens onze kerstworkshop ...

Gezellig samen met familie, collega's of andere kerstliefhebbers!

Datum: woensdagavond 17 december 2025

Locatie: aula Curio, Frankenthalerstraat 15 in Breda

Aanvang: 19.00u. Aanmelden t/m 2 december via bloemschikken@breda.groei.nl

met vermelding van uw naam/namen, lidmaatschapsnummer(s) en telefoonnummer(s).

**Kosten: € 37,50 voor leden en €40,= voor niet-leden,
te voldoen tot 3 december op NL60 RABO 0104 6303 53 t.n.v. KMTP afd. Breda e.o.
(onder vermelding van naam/namen, lidmaatschapsnummer(s) en kerstworkshop).**

Pas na ontvangst van uw betaling is de inschrijving definitief.

Wat er gemaakt gaat worden is ook dit jaar weer een verrassing, maar de bloemencommissie zorgt er, zoals elk jaar, altijd voor dat alle deelnemers met een mooi stuk huiswaarts gaan.

De workshop is bedoeld voor iedereen die het leuk vindt om een mooi kerststuk te maken! Je hoeft niet ervaren te zijn.

De avond wordt weer geheel verzorgd. Materiaal en hulp is aanwezig.

Alleen maar een scherp mesje meebrengen.

En voor koffie, thee en iets lekkers wordt natuurlijk gezorgd.

Gezellig aan de slag gaan, samen met familie, collega's of gewoon voor jezelf, met een kerstmuziekje op de achtergrond.

Het belooft het weer een gezellige avond te worden.

Tuinclub

Dinsdagavond 28 oktober 2025:

Lezing door Arianne Verhoeven (tuinontwerpster uit Tilburg) over het ontwerpen van kleine tuinen (zie voor meer informatie de nieuwsbrief van oktober).

Dinsdagavond 25 november 2025:

Lezing door David Alkemade over voorjaarsbollen en -knollen.

Op dinsdagavond 25 november aanstaande komt David Alkemade ons alles vertellen wat we altijd al wilden weten over voorjaarsbollen en knollen.

Alkemade Bloembollen is al meer dan 50 jaar dé specialist in bloembollen, knollen, wortels en aanverwanten en levert aan de professional en de gewone tuinliefhebber.

We kunnen bollen en knollen planten in de herfst om in de lente van een mooie voorjaars tuin te genieten. David geeft ons daarover advies aan de hand van mooie foto's.

Er is de mogelijkheid om na afloop van de lezing speciale bloembollen te kopen!

Aanvang lezingen 19.15 uur – inloop vanaf 19.00 uur.

In de aula van Curio, Frankenthalerstraat 15 in Breda.

Er is gratis koffie/thee met iets lekkers in de pauze – breng wel je eigen mok mee!

Introducés kunnen eenmalig gratis een lezing van onze tuinclub bijwonen.

Wel ontvangen wij graag uiterlijk 2 dagen van tevoren een bericht dat je naar de lezing wilt komen op ons e-mailadres: tuinclub@breda.groei.nl. Je ontvangt dan een bevestiging dat je welkom bent.

Graag zien we elkaar bij de bovenstaande lezingen.

Fotoclub

De uitslag van de bespreking van de fototocht naar de bijenboerderij in Strijbeek.

Op de 1e plaats is er gekozen voor de foto van Anna.

De kleuren op deze foto zijn heel zacht en door de wazige achtergrond krijgt deze foto een wat dromerige sfeer. De sluitertijd van deze foto is 1/6400 sec. en toch zijn de vleugels niet te zien, zo snel is die vleugelslag. De compositie is mooi gekozen en de honingbij in actie is prachtig scherp.

De 2e plaats is voor de foto van Cathrien.

Het kleurcontrast van de geel/oranje bloem met de groene achtergrond is opvallend in deze foto. De honingbij is volop in actie en het is goed te zien dat het diertje veel stuifmeel bij zich draagt. Een deel van de bloembladeren staat horizontaal en versterkt zo de liggende stand van de foto.

De 3e plaats is voor Henny.

Op deze foto heeft een van de leden (Martha!) een imkerpak aangetrokken en staat ze midden tussen de bijen te fotograferen! Door rustig te blijven en langzaam te bewegen ging het goed en werd ze niet gestoken in haar onbedekte handen. De vele bijenkasten en rondvliegende bijen maken hier het beeld compleet.

Terugblik Najaarsgroenmarkt.

Op 27 september wisten weer veel mensen boerderij Wolfslaar te vinden om daar onze groenmarkt te bezoeken.

Het was redelijk weer, droog, niet te veel wind en heel soms een zonnetje.

Dat bracht ruim 1000 bezoekers tussen 10.00 en 14.00 uur onze kant uit.

Er waren 13 deelnemers met planten, steunen, jam en wat andere bijzonderheden.

Voor iedereen was er de mogelijkheid om vragen te stellen en zich goed te laten informeren.

Natuurlijk volgden er leuke gesprekken en fijne aankopen, voor iedereen wat wils.

Het was weer heel gezellig en naast de vertrouwde gezichten komen er altijd nieuwe bezoekers op onze groenmarkt.

Daar doen we het allemaal voor!

Volgend voorjaar op zaterdag 18 april hopen we weer veel bekende en onbekende gezichten te zien op onze vertrouwde locatie boerderij Wolfslaar voor onze volgende voorjaarsgroenmarkt.

Graag tot dan!

Hartelijke groet,

De Groenmarktcommissie

Willian, Lida en Coby

Actie Bio-Kultura medio november.

Vorig jaar is Groei & Bloei landelijk gestart met een proef om, in samenwerking met Bio-Kultura, biologische producten aan te bieden met korting.

Dit jaar doen wij als afdeling Breda ook mee met deze proef.

Bio-Kultura levert potgrond, tuinaarde en mestcompost die met de grootste zorg is samengesteld en waarmee je het bodemleven van je tuin verbetert.

Op dit moment is nog niet duidelijk wat het aanbod precies zal zijn en hoeveel korting er verkregen kan worden.

Voor meer informatie verwijzen we u naar de eerstvolgende nieuwsflits/nieuwsbrief.

Overige Verenigingen

Voor alle genoemde activiteiten van de diverse verenigingen geldt: raadpleeg de informatie op de website van de betreffende vereniging.

Velt West-Brabant:

Heb jij duurzame en gifvrije producten? Wil je iets gratis delen of ruilen? Reserveer dan een tafel om jouw spullen te verkopen en/of te delen. We hebben nog een paar plekken vrij.

Aanmelden kan t/m 1 november via nieuws.westbrabant@velt.nu.

Wil je gewoon komen genieten? Zet de datum alvast in je agenda:

Zondag 9 november, 10.00 – 14.30 uur Heinsbergsestraat 2, Oud Gastel Toegang gratis

IVN Mark en Donge:

Is natuurfotografie je hobby? En lijkt het je leuk dat samen met andere enthousiaste fotografen te doen?

Ga dan, de eerste zaterdagochtend van de maand, met ons mee fotograferen in een natuurgebied in de omgeving van Breda.

En natuurlijk wil je dan ook je foto's aan anderen laten zien en de resultaten bespreken. We doen dat de derde woensdagavond van de maand. Kijk op Natuurfotografie – Mark & Donge voor meer informatie en onze contactgegevens.

Familiewandeling Boswachterij Dorst

Op zondag 09 november van 10.00-12.00 uur of van 13.30-15.30 uur.

Thema: Op zoek naar paddenstoelen

Kosten: Gratis, aanmelden verplicht

IVN Dintel- en Marklanden:

Wandeling De Oude Buisse Heide op zondag 16 november 2025 13:30 tot 15:00

· Kosten: Gratis voor leden, voor niet-leden € 4,50

· Maximaal aantal deelnemers: 30

· Aanmelden verplicht: Ja

Op zoek naar de bosuil op vrijdag 21 november 2025 19:30 tot 21:30

Pannenhoef, Ettensebaan 4891 TG Rijsbergen Bekijk op Google Maps

· Kosten: Gratis

· Aanmelden verplicht: Nee

Geschiedenis van mensen en landschap in West-Brabant

Lezing in het MEC Zevenbergen. M.m.v. heemkundekring Zevenbergen.

Op donderdag 27 november 2025 19:30 tot 21:00

· Kosten: Gratis voor leden, voor niet-leden € 4,50

· Maximaal aantal deelnemers: 30

· Aanmelden verplicht: Ja

KNNV

Het Markdalfestival

Op zondag 2 november 2025, van 13:00 tot 16.30 uur. In Gemeenschapshuis Vianden, Viandenlaan 5 in Breda. Je bent welkom vanaf 12:30 uur.

Het programma: Van 13:00 – 14:00 uur Theater & Documentatie historie van het project Markdal. De totstandkoming van het ecologisch en waterbouwkundig project meanderend Markdal wordt toegelicht. Bijzondere aandacht is er voor de rol van de natuurverenigingen in het proces. De theatermakers Hanna van Mourik-Broekman en Peter van de Meulenbroecke geven een impressie van de ups-and-downs. Van 14.00 – 15.30 uur Excursie onder begeleiding van IVN-natuurgidsen naar het Markdal. Van 15.30 uur tot 16.30 uur Afsluiting met muzikale inbreng van Jan Marie Wouters. Ook de Mark wordt bezongen.

Mossenwerkgroep, Excursie/inventarisatiedagen zijn voorlopig gepland op de volgende (min of meer tweewekelijks) zaterdagmiddagen van 13.00 – 16.00 uur: 25 oktober en 8 november.

Meer informatie: breda.knnv.nl

Flora Festival. Op zaterdag 13 december 2025 barst het Flora Festival weer los, dé dag waarop plantenliefhebbers, ecologen en wetenschappers met elkaar in gesprek gaan over onze wilde natuur.

Zaterdag 13 december 2025 9:30 – 16:30 uur Linnaeusgebouw Nijmegen Alle informatie is te vinden op: Flora Festival

Werkzaamheden voor november

Gazon

- Houd het gazon bladvrij, dan kan het goed ademen en voorkom je mosvorming.

- Loop bij vorst niet op het gras, het beschadigt namelijk erg makkelijk nu.

Border

- Deze maand kan je goed rozen met kale wortels planten.
- Haal de dahliaknollen na de eerste nachtvorst uit de grond
- Plant de voorjaarsbloeiende bollen als het niet vriest.
- Herfstasters, winterjasmijn en Callicarpa geven kleur in de tuin.
- Fleur de tuin op met winterviooltjes.
- Dek de bodem af met bladeren. Het blad beschermt de planten tegen vorst; de grond tegen uitdrogen en vormt een schuilplaats voor allerlei nuttige diertjes. En alsof dat allemaal niet genoeg is, voegt het na vertering voedsel toe aan de grond en verbetert het structuur.

Snoeien

- Snoei de druif, berk, kastanje, walnoot en esdoorn deze maand. Als je te laat snoeit is de sapstroom bij deze soorten weer op gang en kan hij "bloeden".
- De blauwe Regen is weer toe aan een snoeibeurt.

Onderhoud

- Sluit de buitenkraan af om bevriezing van de leiding te voorkomen.
- Zet de vorstgevoelige planten alvast binnen of zorg voor goede bescherming buiten.

Bronnen: Groei.nl, tuinen.nl, Intratuin.nl

=====